

Etapa 4 Mojžiš

Príbeh 16 Narodenie Mojžiš

Exodus 2:1-10



Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického verša z Exodus 2:10b: “Dala mu meno Mojžiš a dodala: Veď som ho vytiahla z vody.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.



Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.



Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 25 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 4. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?



Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Poznáš niekoho, kto má malé dieťa? Alebo, bol si niekedy v obchode, ktorý predáva veci pre bábätká? Alebo máš možno mladšieho brata alebo sestru - aké to je, mať pri sebe bábo?
- Akými rôznymi spôsobmi by si mimino ochránil?
- Ak by si chcel dieťaťko skryť, čo by si spravil? Aké rôzne problémy by si mohol mať?



Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme si uvedomili, že a prečo môžeme dôverovať Bohu

Potrebujeme: košíky, slová

1. Pred lekciov si pripravte papieriky s napísanými dôvodmi, prečo dôverovať Bohu, napríklad: Boh sa stará, Boh nás miluje, Boh odpúšťa atď. Spravte z každého niekoľko kópií. Papieriky poskladajte tak, aby nebolo vidieť slová na nich a porozkladajte ich na konci miestnosti.
2. Rozdeľte deti do toľkých skupín, koľko máte košíkov.
3. Keď odštartujete, jedno dieťa z každej skupiny prebehne na druhú stranu a prinesie jeden papierik do košíka svojej skupiny. Potom ide ďalšie dieťa. Každý papierik v košíku musí obsahovať inú frázu, ale tímy si to môžu skontrolovať, až keď pribehnú ku košíku. Ak niekto prinesie papierik s frázou, ktorú už majú, ďalší člen tímu musí tento papierik zobrať späť a priniesť nejaký iný.
4. Vyhráva tím, ktorý pozbiera celý set (všetky frázy, ktoré ste napísali) bez toho, aby sa im niektorá fráza opakovala.
5. Povedzte deťom, že aby si nás Pán Boh použil, musíme mu dôverovať. V Etape 4, sa stretne s ľuďmi, ktorí musia dôverovať Bohu ich zachráni od nebezpečenstva – a zachová ich nažive!
6. Vyzvite deti, aby prečítali frázy na papierikoch, ktoré nám pripomínajú, prečo máme dôverovať Bohu.
7. Ak sa im niektorá fráza páči, môžu si ju zobrať domov, aby si aj cez týždeň pripomínali, prečo môžu Bohu dôverovať.



Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Odkedy Jozefova rodina prišla do Egypta, uplynulo už mnoho rokov. Teraz je pri moci nový Faraón, ktorý si z Božieho ľudu, Židov, spravil otrokov. Museli pre neho každý deň ťažko pracovať, od rána do večera. Aj keď boli ako otroci užitoční, Faraón sa bál, že môžu zabrať jeho krajinu. Ustanovil preto strašný nový zákon, ktorý hovoril, že všetci židovskí novonarodení chlapci musia byť zabití hodením do rieky!

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Exodus 2:1-10. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Mojžiš odišiel bývať do kráľovského paláca. Jedného dňa, už ako dospelý, videl, ako Egyptan bije jedného židovského otroka. Mojžiš sa vydal ho zastaviť - no Egyptana zabil. Mojžiš sa bál, že by ho zabili, ak by na to Faraón prišiel, preto utiekol.



Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Narodenie Mojžiša' na strane 30 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 27 and 28. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Narodenie Mojžiša'.

3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky.
Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia.
Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?



Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 30 z knihy *Veľká výprava*.

- Keby si bol Mojžišov brat alebo sestra, dôveroval by si Bohu, že ochráni Mojžiša?
- V čom sa Mojžišov život v paláci odlišoval od toho, ako by žil vo svojom dome?
- Ak Boh zachránil a ochraňoval Mojžiša, čo nám to môže povedať o Bohu? Ako môže zachrániť a ochraňovať nás?



Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Papyrus Slovo 'papier' pochádza zo slova 'papyrus', čo je druh dlhej trávy. Mäkká, vnútorná časť tejto trávy môže byť vyklepaná a rozťahnutá na dlhé rovné kusy a použitá ako papier. Egypťania používali kusy papyru na písanie a kreslenie obrázkov. Z papyru sa taktiež dajú uplietť košíky. Mojžišova

matka vyrobila z papyru košík, do ktorého ho vložila a následne ho položila na riekú Níl, medzi vysoké steblá na kraji rieky.

Miriam bola Mojžišova staršia sestra a videla svojho malého bračeka Mojžiša odplávať v košíku po rieke. Bola to Miriam, ktorá navrhla egyptskej princeznej, že chlapec potrebuje pestúnku, aby sa oňho starala - a zabezpečila, aby túto prácu dostala Mojžišova vlastná matka! O mnoho rokov neskôr, keď Izraelci bezpečne dosiahli vzdialený koniec Červeného mora, viedla Miriam ženy v speve a tanci.

Otroci Od presťahovania Jozefovej rodiny do časti Egyptu, zvanej Góšen (vid' tretiu etapu Jozef), uplynulo asi 400 rokov. Nevlastnia už pôdu a nie sú už viac slobodní žiť, ako chcú; Egypťania si z nich spravili otrokov a nútia Izraelcov pre nich pracovať.



Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. '(Faraónova dcéra)... dala mu meno Mojžiš a dodala: Veď som ho vytiahla z vody.' Exodus 2:10b (Ekumenický preklad)
2. Začnite si verš hovoriť po šepky a čupiac a skončíte na špičkách, kričiac. Zopakujte toľkokrát, až kým ho všetci nebudú vedieť.



Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň



Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vystáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Joshuovi a prečítajte jeho otázku. Joshua má rád vedu a miluje skúšanie experimentov. Jeho teta Maggie mu čítala tento biblický príbeh. Už ho predtým počul a vedel, že bábätko bude

zachránené, no napriek tomu, ho záver príbehu prekvapil. Joshua sa opýtal: „Prečo by niekto dal bábätku meno s takým zvláštnym významom? Bolo by to hrozne zvláštne, keby učiteľka v škole pri kontrole dochádzky zisťovala, či je prítomný „ten, čo ho vytiahli z vody“, keby sa dostala k tvojmu menu.“

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Joshuovu otázku. Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Pripomeňte deťom, že na Joshuovu otázku nakoniec odpovedala jeho teta Maggie. Toto povedala: „Súhlasím, to by bolo fakt hrozne zvláštne. V Biblii sa ale často stáva, že niekto dostane meno so zvláštnym významom, ktoré mu má pripomínať niečo o tom, aký je alebo čo sa mu v živote stalo. A niekedy sú mená ľudí zmenené, lebo sa v ich živote niečo stalo. Aj tvoje meno je z Biblie. Myslím, že znamená: „Boh zachraňuje.“ Takže, keď učiteľ v škole prečíta tvoje meno, je to akoby hovoril „Boh je záchranca!“ Ale máš pravdu, je to trošku menej ako sa volať „vytiahnutý“.

Porovnajte svoje odpovede s tou Magginou. V čom boli podobné a v čom boli rozdielne?



Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: nriec, drevenú lyžicu, 15ml lyžicu a veľkú misu

Ingrediencie:

60g margarínu/masla

2 lyžice medu/sirupu

4 kopcovité lyžice instantnej horúcej čokolády/kakaa

Rozmrvené raňajkové cereálie (približne 12 kopcovitých lyžíc)

Marcipán alebo polevu

Vyrob si maličkého Mojžiša a vlož ho do košíka! Predtým, než začnete, ubezpeč sa, že nikto nie je na žiadnu z ingrediencií alergický. Ak máte v skupine viac ako 4-6 detí, rozdeľte ich na menšie skupinky, v ktorých si budete vyrábať košíky.

Dávajte deťom inštrukcie ako tento recept spraviť:

1. Do hrnca daj margarín a med. Rozpusti na nízkom plameni.
2. Pridaj horúcu čokoládu. Dobre zamiešaj. Odstav hrniec z ohňa.
(Rýchly spôsob: nahraď kroky 1 a 2 rozpustením čokolády v miske nad hrncom horúcej vody)
3. Daj do misky cereálie. Nalej na ne čokoládovú zmes a dobre zamiešaj, aby si obalil všetky cereálie.
4. Nechaj zmes vychladnúť. Vezmi si niekoľko lyžíc zmesi a zlep ich dokopy na vytvorenie košíka. Predstavuj si, že si Mojžišova matka, keď vyrábaš košík. Nechaj košík na chladnom mieste, aby stuhol. Zmesi je dosť na vyrobenie štyroch košíkov.
5. Vytvaruj kus marcipánu alebo polevy do tvaru dieťaťa. Zabaľ dieťa ďalším rovným kúskom marcipánu alebo polevy a vlož ho do košíka.



Spýtajte sa detí: Pamätáte si, prečo Mojžišova matka košík vyrobila? Kto sa o Mojžiša postaral a ochraňoval ho?



Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme si porozumeli tomu, prečo je to dôležité byť zachránení

Potrebujeme: servítkové štvorce cca 15x15cm, tvrdý papier, špagát alebo tenšia vlna, lepiaca páska,

1. Zahrajte si túto hru ako úvod do celého príbehu toho, ako Boh zachráni svoj ľud z Egypta a takisto, aby sme si ešte podčiarkli myšlienku toho ako Boh zachránil Mojžiša z rieky
2. Porozprávajte sa o tom, načo sú pilotom padáky – aby sa mohli uniknúť v prípade nebezpečenstva.
3. Dajte každému dieťaťu tvrdý papier veľkosti A5 a povedzte im, aby nakreslili postavičku seba vysokú asi 10 cm a vystrihli ju. Na druhú stranu postavičky môžu napísať niečo, čo sa dozvedeli o Bohu počas toho, ako zatiaľ prechádzali *Veľkou výpravou*.
4. Na každú roh servítky nalepte špagát/bavlnku dlhú asi 30 cm, potom jej konce prilepte k postavičke z tvrdého papiera.
5. Skúste vyliezť na stoličku a spúšťať ich, či budú tieto padáky fungovať.
6. Ako to budete opakovať, môžete sa spoločne modliť: „Vďaka Pane Bože, za to, že si zachránil Mojžiša.“
7. Znovu zopakujte a povedzte deťom, aby každý poďakoval Bohu za to, čo si napísal na svoju postavičku.



Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Povedz Bohu o bábätkách alebo malých deťoch, ktoré poznáš. Pros ho, aby ich ochraňoval.



Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: papiere a cekuzky

1. Počas 4. etapy budeme sledovať ako Mojžiš a celý izrealský národ pochopil, že Boh je na ich strane. Má moc zachovať ich v bezpečí a zachrániť ich od starostí a nebezpečenstva. Použite tento nápad na modlitbu na to, aby ste deťom pripomínali hlavnú myšlienku celej etapy.
2. Povedzte deťom, aby nakreslili miesto alebo situáciu, kde chcú, aby ich Pán Boh ochraňoval. Môže to byť v škole, keď jazdia na bicykli alebo keď musia robiť niečo, čo nerobia radi.
3. Keď skončia, povedzte im, aby sa pozerali na svoj papier, kým sa vy budete modliť za to, aby ich Pán Boh na týchto miestach a v týchto situáciách ochraňoval.
4. Povedzte im, aby si tento obrázok zavesili v izbe niekam, kde ho budú vidieť a tak si budú môcť pripomenúť, že ich Pán Boh ochraňuje.



Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 4 Mojžiš

Príbeh 17 Boh hovorí k Mojžišovi

Exodus 3:1-10



Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu prečítaním a nájdením biblického veršu z Exodus 3:10: "Teraz choď, posielam ťa k faraónovi. Vyveď môj ľud, Izraelitov, z Egypta!"
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.



Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.



Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 25 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 4. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred‘, alebo ,po‘ Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?



Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Manážer tvojho národného futbalového tímu ti práve zavolať, že ťa chce do tímu, nastupuješ budúci týždeň! Čo povieš?
- Poznáš biblický príbeh, v ktorom Boh k niekomu prehovorí a povie, že ho chce použiť vo svojom tíme? Ku komu hovorí? Aká je odpoveď?
- Prekvapí ťa, keď zistíš, že Boh chce teba do svojho tímu: teraz, budúci týždeň, vždy? Čo povieš?



Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme si nacvičili počúvanie a poslúchanie inštrukcií

1. Deti sa rozmiestnia po priestore
2. Povedzte im, že im budete dávať inštrukcie, ktoré musia poslúchať (buďte si vedomí, že niektoré deti možno budú mať problém s niektorými úlohami a podľa toho inštrukcie upravte).
3. Dávajte deťom inštrukcie v poradí, v akom sú napísané nižšie. Každú inštrukciu musia vykonávať, až kým im nedáte ďalšiu inštrukciu. Bež na mieste, Zívaj, Kývaj, Skáč hore dolu, Tlieskaj, Stoj na jednej nohe, Vyzuj sa
4. Ako sa budú obúvať, povedzte im, aby dávali pozor, aká je posledná inštrukcia v dnešnom biblickom príbehu a kto ju komu dáva.



Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Boží ľud bol nútený pracovať ako otroci pre Egypťanov. Volali k Bohu o pomoc! A Boh ich vypočul.

Medzičasom utekal Mojžiš tak ďaleko od Egypta, ako len vedel. Našiel si prácu v inej krajine a pracoval ako pastier pre človeka, menom Jitro. Vzal si za ženu jednu z Jitrových dcér a mali spolu syna. Ale Mojžiš na Egypt a svoj ľud nezabudol.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Exodus 3:1-10. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Mojžiš si nebol istý, že dokáže byť vodcom Božieho ľudu alebo ich zachrániť z Egypta. Ale Boh si istý bol. Mojžiš sa vrátil do Egypta a po ceste stretol svojho brata Árona. Spolu išli k Faraónovi, kráľovi Egypta a požiadali ho, aby židovských otrokov oslobodil. Faraón povedal 'nie' a vytrvalo to opakoval. Boh preto povedal Mojžišovi, že urobí niečo veľké (a strašné), aby Faraón zmenil názor: voda v rieke sa zmení na krv!



Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Boh hovorí k Mojžišovi' na strane 30 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 27 and 28. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Boh hovorí k Mojžišovi'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?



Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 30 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo si asi myslel Mojžiš, keď zbadal horiaci ker?
- Ako sa podľa teby Mojžiš cítil, keď zistil, že k nemu hovorí Boh?
- Ako sa Boh snažil povzbudiť Mojžiša, že zvládne úlohu, ktorú mu dal?



Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Strach Mojžiš sa bál, pretože Boh je tak svätý. "Svätý" znamená byť čistý alebo oddelený. Boh je svätý - čistá dobrota. V Bohu nie je vôbec nič zlé.

Sandále Boh povedal Mojžišovi, aby si vyzul topánky, pretože zem, na ktorej stál, bola svätá. Neznamená to, že na samotnej zemi bolo niečo zvláštne, ale vtedy bola svätá, lebo tam bol Boh.

Božie meno Boží ľud v časoch Starého zákona používal hebrejský jazyk. Boh povedal, že jeho meno je "Jahve" alebo "Jehova", ale ľudia to považovali za príliš sväté, vôbec toto meno v úplnosti povedať alebo napísať. Znamenalo "Som, ktorý som" alebo "Budem, ktorý budem."



Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. 'Teraz chod', posielam ťa k faraónovi. Vyved' môj ľud, Izraelitov, z Egypta.' Exodus 3:10 (Ekumenický preklad)
2. Povedzte deťom, aby si vymysleli jednoduchý kód a zakódovali ním tento veršík. Povymieňajte si zakódované veršičky a skúste odhaliť, akou šifrou boli zakódované.
3. Povedzte deťom, aby si svoje zakódované veršičky zobrali domov a vyskúšali niekoho z rodiny, či by ten veršík zvládli vylúštiť.



Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň



Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Lauren a Amy a prečítajte ich otázky. Sedemročná Lauren raz šla v nedeľu ráno do kostola a spoločne s inými deťmi si čítala tento príbeh. Lauren chcela vedieť: „Prečo ten krík nezhorel?“ Deväťročná Amy si tento príbeh čítala so svojou mamou Tracey. Tentokrát mala otázku Tracey, Amyna mama: „Prečo vlastne horiaci ker?“

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Laureninu a Traceyinu otázku. Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Laurenin ocko Nick jej povedal toto: „Nebol to taký obyčajný oheň. Bol to výnimočný „super špeciálny“ plameň, ktorý zapálil Duch svätý.“ Amy

na Traceyinu otázku povedala toto: „Asi aby niečo zaujalo Mojžišovu pozornosť.“

Porovnajte svoje odpovede s tou Nickovou. V čom boli podobné a v čom boli rozdielne?



Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: konáriky, listy, červený, žltý a oranžový kreповý papier, normálny papier, voskovky, lepidlo, lepiacu pásku a veľký kus kartónu na pozadie, ak kreslíš obraz, alebo kýbel piesku, ak vyrábaš model.

Vyrob si obraz alebo model horiaceho kra.

1. Zozbieraj nejaké skutočné listy a vetvičky, alebo ich vystrihni z papiera.
2. Použi lepiacu pásku na nalepenie vetvičiek na spodok kartóna; alebo ich zapichni do kýbla s pieskom. Lepiacou páskou prilep listy k vetvičkám.
3. Natrhaj kusy vreckoviek a prilep ich lepidlom alebo páskou tak, aby trčali ako plamene, čo vychádzajú z kra. Teraz je tvoj horiaci ker v plameňoch - ale nezhorí!



Spýtajte sa detí: Pamätáte si, čo povedal Boh Mojžišovi?



Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Boh nechce od každého, aby bol veľkým vodcom alebo zachránil druhých z otroctva. Má však poslanie pre každého z nás. Každý máme svoju vlastnú úlohu: rozprávaj sa o tom teraz s Bohom.



Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: papiere a cekuzky

1. Počas 4. etapy budeme sledovať ako Mojžiš a celý izrealský národ pochopil, že Boh je na ich strane. Má moc zachovať ich v bezpečí a zachrániť ich od starostí a nebezpečenstva. Použite tento nápad na modlitbu na to, aby ste deťom pripomínali hlavnú myšlienku celej etapy.
2. Povedzte deťom, aby nakreslili miesto alebo situáciu, kde chcú, aby ich Pán Boh ochraňoval. Môže to byť v škole, keď jazdia na bicykli alebo keď musia robiť niečo, čo nerobia radi.
3. Keď skončia, povedzte im, aby sa pozerali na svoj papier, kým sa vy budete modliť za to, aby ich Pán Boh na týchto miestach a v týchto situáciách ochraňoval.
4. Povedzte im, aby si tento obrázok zavesili v izbe niekam, kde ho budú vidieť a tak si budú môcť pripomenúť, že ich Pán Boh ochraňuje.



Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšete do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 4 Mojžiš

Príbeh 18 Niet úniku

Exodus 11



Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického verša z Exodus 11:1a: 'Hospodin povedal Mojžišovi: Ešte jednou ranou zasiahnem faraóna a Egypt.'
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.



Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.



Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh?
Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 25 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 4. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?



Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Videl si niekedy na vlastné oči moc rozbíjajúcich sa vín alebo šľahajúcich plameňov ohňa a cítil sa pritom absolútne bezmocne?
- Keď vieš, že je niečo veľmi, veľmi silné, čo povieš?
- Čo ti tento týždeň pripomenulo Božiu moc? More? Oheň? Modlitba, ktorú Boh vyslyšal? Niečo iné?



Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme sa naučili o desiatich ranách

1. Vysvetlite, že Boh poslal rany na Egypt, aby faraón nechal Izraelitov odísť.
2. Povedzte deťom, aby si na každú ranu vymysleli nejaké slovo alebo ukazovačku, napríklad na krv môžu povedať *fuj!*, pri žabách *vyskočiť*, pri komároch *si akože zabiť komára na predlaktí...*
3. Hovorte názvy rán v rôznom poradí a sledujte, kto ako prvý zvládne spraviť správnu akciu.
4. Povedzte deťom, že aj keď boli tieto rany úplne hrozné, žiadna z nich nezmenila faraónov názor. Nakoniec musela prísť posledná rana – desiatá rana. Tá bola najhoršia zo všetkých a Boh dal Izraelitom veľmi presné inštrukcie: museli ich úplne presne poslúchnuť, inak by sa nemohli tejto rane vyhnúť.



Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Mojžiš s Áronom opakovane žiadali egyptského Faraóna, aby nechal židovských otrokov ísť. Odpovedal 'nie.' Boh opakovane učinil veľké (a hrozné) veci. Rieky sa premenili na krv; žaby sa dostali všade - a potom umreli a zhnili! Prach sa premenil na nechutné štípajúce komáre; rozmnožili sa muchy; dobytok pomrel na choroby. Ľudia aj zvieratá boli pokrytí vredmi; nastalo najhoršie krupobitie, aké kedy zažili; kobylky zožrali všetku úrodu, ktorá ostala na poliach. Krajina sa ocitla na tri dni v tme. Ale Faraón povedal Mojžišovi: "Choď preč a ostaň tam!"

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Exodus 11. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Boh povedal Mojžišovi s Áronom, aby všetkých pripravili na odchod z Egypta. Povedal im, aby si urobili špeciálnu večeru s pečeným mäsom, bylinkami a nekvaseným chlebom. Židia si mali označiť veraje svojich dverí krvou, aby bolo vidieť, kde bývajú, kvôli tomu, čo Mojžiš povedal Faraónovi, že sa stane - prvorození synovia, ľudia aj zvierat, zomrú!



Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Niet úniku' na strane 30 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 27 and 28. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Niet úniku'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?



Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 30 z knihy *Veľká výprava*.

- Mojžiš a Áron žiadali faraóna, aby nechal Boží ľud slobodne odísť. Keď faraón odmietal, čo všetko Boh spôsobil?
- Čo myslíš, prečo faraón stále menil názor?
- Aké to asi bolo byť egyptským dieťaťom? A čo tak byť izraelským chlapcom alebo dievčaťom? Kým by si bol radšej?



Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Zázraky Boh dal Mojžišovi moc vykonať v Egypte tri zázraky. Jeho palica sa premenila na hada; jeho ruka vyschla a následne opäť ozdravela; voda z rieky sa premenila na krv. Mojžiš vykonal všetky tieto zázraky pred Faraónom, aby mu ukázal Božiu moc a presvedčil ho, aby Izraelcov oslobodil. Keď Faraón stále nesúhlasil, Boh mal druhý plán.

Rany Keď Faraón odmietol Izraelcov oslobodiť, Boh zoslal znamenia, alebo 'rany.' Mnohé z nich boli prírodné katastrofy, ktoré sa v Egypte stávajú, no Boh preukázal svoju moc tým, že určil, kedy a ako sa udejú. Boli to hrozné udalosti - avšak Faraón Božiu moc neuznal a otrokov neprepustil.

Desať Rieka Níl sa premenila na krv; žaby; komáre; muchy; mor dobytky; vredy; krúpy; kobylky; tma; smrť prvorođených synov. Pri poslednej rane Faraón súhlasil s prepustením otrokov. Pozri sa na obrázok v knihe *Veľká výprava* na stranách 27 a 28 - vieš nájsť všetkých desať rán?



Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršik pre každé dieťa

1. 'Hospodin povedal Mojžišovi: Ešte jednou ranou zasiahnem faraóna a Egypt.' Exodus 11:1a (Ekumenický preklad)
2. Povedzte deťom, aby na tento verš vymysleli rytmus, ktorý budú bubnovať (po stole, alebo rôznych veciach v miestnosti), keď ho budú opakovať.



Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň



Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Harrym a prečítajte jeho otázku.

Harry má 10 rokov a je z Anglicka.

Harry chcel vedieť: "Prečo Boh zasiahol aj zvieratá, nielen ľudí?"

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Laureninu a Traceyinu otázku. Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Harryho mama Yelena odpovedala takto: „Podobne ako pri potope, aj teraz zomierajú aj zvieratá, keď Pán Boh trestá ľudí. Hovorí nám o tom, aké hrozné následky má to, že ľudia sú hriešni.“

Porovnajte svoje odpovede s tou Yeleninou. V čom boli podobné a v čom boli rozdielne?



Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

1. V tomto biblickom príbehu odmieta Faraón prepustiť Boží ľud na slobodu. Boh opakovane preukazuje svoju moc, ale Faraón odmieta zmeniť názor. Pre Boží ľud v zajatí to vyzerá, že nič nejde podľa plánu.
2. Spýtajte sa detí: “Máš niekedy dni, kedy máš pocit, že nič nejde podľa plánu?” Ako sa rozprávate, môžete im ponúknuť zopár nápadov, ktoré môžeš vtedy skúsiť:
 - Pripomeň si, že to takto nebude navždy. Veci sa menia - treba iba počkať, kým sa zmenia.
 - Využi ťažké časy na volanie k Bohu, až kým ťa nevypočuje. Je to obdobie, v ktorom sa môžeš naučiť Bohu viac dôverovať.
 - Nájdi v Biblii Božie zaslúbenia. Nauč sa ich naspamäť. Povedz Bohu, že čakáš na naplnenie jeho sľubov.
 - Rozprávaj sa o tom s твоjím Sprievodcom, alebo iným priateľom, ktorému dôveruješ. Ak takého nemáš, pros Boha a neprestávaj prosiť, dokiaľ ti niekoho neprivedie.
 - Ďakuj Bohu za dobré veci. Zvykni si pozeráť sa na to, čo Boh koná - to je vždy dobré!



Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme si pripomenuli, že Boha môžeme prosiť o pomoc

Potrebuje: rolky z toaletného papiera, farebný papier, nalepovacie hviezdičky, flitre, kreповý papier, hodvábný papier, lepiacu pásku

1. Povedzte deťom o tom, že ak sa niekto dostane do problémov na mori, vyšlú núdzovú svetlicu (niečo ako ohňostroj). Povedzte im, že si spolu vyrobíte takúto núdzovú svetlicu, aby ste si pripomenuli, že môžete Boha požiadať o pomoc, kedykoľvek a v každej situácii.
2. Každé dieťa dostane WC rolku a môže si ju obaliť farebným papierom.
3. Napíšu si na ňu text tohto verša: „Volajte na mňa a ja vám odpoviem:“ (Jeremiáš 33:3) a potom tento verš môžu ozdobiť flitrami a hviezdičkami.
4. Zospodu rolky môžete nalepiť oranžové a červené hodvábné papier ako „plameň“, potom bude vaša rolka vyzerat' ako raketa.
5. Ak budete mať čas, môžete príbeh porozprávať znovu a deti môžu svoju svetlicu zdvihnúť vždy, keď si myslia, že v tejto chvíli mali ľudia požiadať Boha o pomoc.
6. Deti si svoje svetlice môžu zobrať domov, aby im pripomínali, že majú mocného priateľa, ktorý sľúbil, že príde a pomôže im, keď ho budú potrebovať.



Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Trápi ťa niečo veľké, alebo máš niečo, čoho sa bojíš? Boh je silnejší než tento problém. Rozprávaj sa s ním o tom.



Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: papiere a cekuzky

1. Počas 4. etapy budeme sledovať ako Mojžiš a celý izrealský národ pochopil, že Boh je na ich strane. Má moc zachovať ich v bezpečí a zachrániť ich od starostí a nebezpečenstva. Použite tento nápad na modlitbu na to, aby ste deťom pripomínali hlavnú myšlienku celej etapy.
2. Povedzte deťom, aby nakreslili miesto alebo situáciu, kde chcú, aby ich Pán Boh ochraňoval. Môže to byť v škole, keď jazdia na bicykli alebo keď musia robiť niečo, čo nerobia radi.
3. Keď skončia, povedzte im, aby sa pozerali na svoj papier, kým sa vy budete modliť za to, aby ich Pán Boh na týchto miestach a v týchto situáciách ochraňoval.
4. Povedzte im, aby si tento obrázok zavesili v izbe niekam, kde ho budú vidieť a tak si budú môcť pripomenúť, že ich Pán Boh ochraňuje.



Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 4 Mojžiš

Príbeh 19 Konečne voľní!

Exodus 12:21-28, 50-51



Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním dvoch biblických veršov z Exodus 12:26-27a: "Keď sa vás budú pýtať vaši synovia, čo znamená tento obrad, poviete im: Je to obeta Pesachu na počesť Hospodina, ktorý prešiel popri domoch Izraelitov v Egypte, keď bil Egyptanov a naše domy zachránil."
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.



Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.



Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh?
Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 25 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 4. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ‚pred‘, alebo ‚po‘ Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?



Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Spomínaš si na príbeh, ako dal Boh na oblohu prvú dúhu? (viď prvú etapu). Čo tento symbol dúhy znamenal?
- Keď budeš nabudúce vonku, poobzeraj sa, aké značky alebo symboly vidíš. Nájdeš symboly, ktoré:
 - ukazujú cestu?
 - používajú obrázky bez slov?
 - pomáhajú?
 - varujú?
 - chránia?

- Aké znamenia ti napovedia, že sa blíži špeciálny deň? Ako vieš, že má niekto narodeniny, alebo že prichádzajú Vianoce, alebo že sú prázdniny?
- Aký symbol by si použil na predanie správy Bohu? A akú správu by ukazoval?



Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme sa dostali do príbehu

1. Deti stoja pri jednej stene miestnosti. Jedno dieťa je v strede, v role „Faraóna“.
2. Deti sa pýtajú: Faraón, faraón, chceme ísť. Necháš nás ísť? Áno alebo nie?
3. Faraón povie, akú skupinu detí nechá ísť. „Áno, ak si chlapec.“ Alebo „Áno, ak máš pásikavé ponožky.“ Deti z tejto kategórie sa musia snažiť prebehnúť popri faraónovi na druhú stranu miestnosti bez toho, aby ich chytil. Keď ich faraón chytil, buď sa k nemu pridajú alebo sú vonku, podľa toho, aké máte priestorové možnosti.
4. Po hre vysvetlite deťom paralely s dnešným príbehom. Faraón síce povedal áno, ale potom pridával extra pravidlá (chlapci, ponožky a tak ďalej), ale nakoniec sa aj tak snažil tých, čo pustil, pochytať: to bolo súčasťou hry, ale v dnešom príbehu (a minule) budeme počuť príbeh o reálnom faraónovi, ktorý sa správal veľmi podobne!



Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebujeme: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Boh povedal, že všetci prvorození synovia, ľudí aj zvierat, zomrú. Iba Mojžiš a Boží ľud, Židia, budú v bezpečí - pokiaľ urobia presne to, čo im Boh prikázal urobiť.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Exodus 12:21-28, 50-51. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Po tomto boli Egypťania tak radi, že ich otroci odchádzali, že im na cestu dali zlato a šperky. Boh ich viedol do púšte, smerom k Červenému moru. Ľudia vedeli, kam ísť, pretože im Boh dal oblak, ktorý nasledovali cez deň a oheň, ktorý sledovali v noci. Ešte však neunikli...



Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Konečne voľní!' na strane 30 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 27 and 28. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Konečne voľní!'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.

4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:

- Kto je na obrázku?
- Čo sa práve deje?
- Spomínate si, čo sa stalo predtým?
- Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
- Čo si myslíte, že sa stane ďalej?



Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 30 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo myslíš, prečo Boh prikázal svojmu ľudu pripomínať si Pesach špeciálnym jedlom?
- Faraón súhlasil, že Boží ľud môže odísť. Čo si asi Mojžiš myslel o tom, čo sa okolo neho dialo?
- Chcel by si byť pri tom? Prečo áno alebo prečo nie?



Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Pascha/Pesach Židia do dnešného dňa dodržujú večeru počas Paschy na pamiatku úplne prvej pesachovej večere, v noc pred odchodom z Egypta. Postojačky jedli pečeného baránka, jediac rýchlo, pripravení odísť. Taktiež jedli bylinky a nekvasený chlieb.

Krv Ľudia natreli krvou z baránka veraje svojich dverí ako znamenie, že sú Božím ľuďom. Boh poslal svojho anjela, aby zabil všetkých prvorođených synov zvierat aj ľudí, ten však obišiel domy Izraelitov, keď uvidel krv.

Anjel Anjeli sú v Biblii poslami Boha, ktorí hovoria alebo konajú pre neho nejaký čin. Nie sú to zlaté a priateľské pekné stvorenia, ako v kreslených rozprávkach a na vianočných stromčekoch! Sú mocní a - v tomto prípade - prinášajú smrť ľuďom aj zvieratám.



Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršik pre každé dieťa

1. 'Keď sa vás budú pýtať vaši synovia, čo znamená tento obrad, poviete im: Je to obeta Pesachu na počesť Hospodina, ktorý prešiel popri domoch Izraelitov v Egypte, keď bil Egyptanov a naše domy zachránil.' Exodus 12:26,27a. (Ekumenický preklad)
2. Napíšte slová na samostatné papieriky a dajte každý set jednému páru detí. Pomiešajte ich a súťažte v tom, kto veršik poskladá ako prvý.



Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň



Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Natovi a prečítajte jeho otázku.

Nat je z Queenslandu v Austrálii.

Nat sa spýtal: "Čo je to 'Zhubca'? Je to ako robot so zbraňami?"

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Laureninu a Traceyinu otázku. Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Natova mama Kate mu odpovedala takto: „Biblia Zhubcu síce neopisujeme, ale vieme, že to je Boh.

Vieme to z verša 29, kde sa píše: 'Keď nastala polnoc, Hospodin usmrtil všetkých prvorođených...'

Boh bol na Egyptanov príšerne nahnevaný, pretože im dali dostatok varovaní, aby jeho ľud pustili a oni aj tak opakovane odmietli. No tomuto Zhubcovi nemohli uniknúť ani Izraeliti, lebo oni neboli o nič menej hriešni ako Egyptania. Je to strašidelné, ale Boh sa k hriechu nemôže stavať nijako inak, lebo hriech, rebélia voči Bohu je naozaj strašná vec.”

Porovnajte svoje odpovede s tou Katinou. V čom boli podobné a v čom boli rozdielne?



Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Ak máte po ruke rúru, môžete si s deťmi spraviť nekvasený chlieb. Ak nie, môžete im dať recept a môžu si ho vyskúšať doma:

Potrebujeme (na 4-6 chlebíkov):

Jeden hrnček múky

½ hrnčeka vody

Soľ

Olivový olej

Plech na pečenie

Valček na cesto

Misu

Vidličku

Mriežku

Pec/rúru

Pred začatím si priprav všetko, čo budeš potrebovať. Uisti sa, že tvoje ruky aj pracovná plocha sú čisté. Ak si alergický na nejaké jedlo, uisti sa, že ingrediencie, ktoré používaš, môžete obaja aj so Sprievodcom bezpečne jesť.

- 1 Zohrej rúru na 220°C.
- 2 Daj múku do misky a pridaj štipku soli. Postupne pridávaj do múky vodu a miešaj pritom rýchlo vidličkou. Keď vám vznikne cesto, vytvaruj ho do guľatého tvaru.
- 3 Pomúč si dosku aj valček.
- 4 Pred vyvaľkaním cesta nech Sprievodca alebo iný dospelý vloží plech do rúry na zohriatie.
- 5 Rozdeľ cesto na štyri alebo šesť častí. Cesto stlač medzi rukami a polož na pomúčenú dosku.
- 6 Valčekom vyvaľkaj každý kus cesta na kruh s priemerom asi 12cm. Nechaj cesto pár minút 'oddýchnuť.' Potom znovu vyvaľkaj na kruh s priemerom asi 20cm. Popichaj cesto vidličkou.
- 7 Sprievodca alebo dospelý nech vyberie horúci plech z rúry. Polož kruhy cesta na plech.
- 8 Peč v horúcej rúre 2 minúty z každej strany, až kým nie je chlieb hnedý a chrumkavý.
- 9 Presuň na mriežku na vychladnutie.
- 10 Na dochutenie zľahka pokvapkaj olivovým olejom.

Ďalšia možnosť je, že učiteľ upečie chlieb deň predtým a deti sa môžu obliecť sa tak, akoby sa práve chystali ísť na dlhú cestu a zjedia svoj chlieb postojacky, tak ako to robil Boží ľud v noc prvej pesachovej večere.



Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Pesachová večera bola spôsobom, ako si Boží ľudia môžu pripomínať, čo Boh pre nich urobil. Čo vykonal Boh pre teba, čo si chceš pripomínať a oslavovať?



Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: papiere a cekuzky

1. Počas 4. etapy budeme sledovať ako Mojžiš a celý izrealský národ pochopil, že Boh je na ich strane. Má moc zachovať ich v bezpečí a zachrániť ich od starostí a nebezpečenstva. Použite tento nápad na modlitbu na to, aby ste deťom pripomínali hlavnú myšlienku celej etapy.
2. Povedzte deťom, aby nakreslili miesto alebo situáciu, kde chcú, aby ich Pán Boh ochraňoval. Môže to byť v škole, keď jazdia na bicykli alebo keď musia robiť niečo, čo nerobia radi.
3. Keď skončia, povedzte im, aby sa pozerali na svoj papier, kým sa vy budete modliť za to, aby ich Pán Boh na týchto miestach a v týchto situáciách ochraňoval.
4. Povedzte im, aby si tento obrázok zavesili v izbe niekam, kde ho budú vidieť a tak si budú môcť pripomenúť, že ich Pán Boh ochraňuje.



Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 4 Mojžiš

Príbeh 20 Cez more!

Exodus 14:15-29



Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním si verša z Exodus 14:13:
“Mojžiš povedal ľudu: Nebojte sa! Vydržte a uvidíte, že dnes vás Hospodin zachráni. Egypťanov, ktorých dnes vidíte, už nikdy nevidíte.
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.



Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.



Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 25 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 4. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ‚pred‘, alebo ‚po‘ Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?



Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Aké nadprirodzené vlastnosti by si si vybral, keby si bol superhrdina? Aké meno by si si dal? Čo by si si obliekol? Akú super vec by si spravil ako prvú?
- Skús zložiť hárok papiera na polovicu. A ešte raz. Skús to urobiť viac ako sedemkrát. To sa nedá! Skús vymyslieť ešte niečo, čo sa nedá.
- A čo tak zastaviť more alebo rieku? V roku 2007 padol návrh postaviť na Červenom mori hrádzu, aby sa tam mohla vyrábať elektrina. Ešte ju nepostavili a možno ani nikdy nepostavia. Ale táto priehrada by musela byť 150m vysoká, jeden kilometer široká a 100km dlhá! Vieš si predstaviť nejaký iný spôsob, ako zastaviť tečúcu vodu?



Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme si zažili, aké je to niekoho ochraňovať, alebo byť ochraňovaný

Potrebujeme: mäkkú loptičku

1. Všetky deti okrem dvoch stoja v kruhu tak, že sa dotýkajú nohami a pozerajú sa von z kruhu. Jedno dieťa stojí uprostred tohto kruhu a druhé stojí vonku.
2. Úloha detí v kruhu je chrániť dieťa vnútri od toho, aby sa ho dotkla loptička. Dieťa vnútri sa nesmie hýbať a deti v kruhu môžu používať len svoje nohy na to, aby loptičke zabránili.
3. Dieťa vonku sa musí snažiť loptičku kotúľaním dostať do kruhu a trafiť nohy dieťaťa vnútri. Dieťa vonku sa môže hýbať okolo kruhu.
4. Deti vnútri a vonku kruhu povymieňajte.
5. Na konci hry môžete porovnať, aké to bolo byť vonku, vnútri alebo byť súčasťou kruhu.
6. Povedzte deťom, že v dnešnom príbehu – poslednom v 4. etape – Boží ľud sa ocitá v nebezpečenstve. Môže sa nám to zdať zvláštne, lebo faraón im už konečne dal povolenie opustiť Egypt a oni boli konečne slobodní. Ale Izraeliti sa čoskoro dozvedia, že ešte budú potrebovať toľko ochrany, koľko sa len dá.



Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebujeme: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Boží ľud pracoval v Egypte v otroctve. Mojžiš znovu a znovu žiadal faraóna, aby im dovolil odísť. Nakoniec súhlasil, ale aj to až potom, keď zomrel jeho vlastný syn. Boží ľud sa raduje, že môže odísť, ale prežili tam ťažké časy a je pre nich neuveriteľné, že budú slobodní. Teraz ich čaká nová výzva, dlhá

cesta do novej zeme, ktorú im Boh sľúbil. A faraón si to nakoniec rozmyslí a pošle armádu vojakov, aby ich dohonili a vrátili naspäť.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Exodus 12:21-28, 50-51. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Mojžiš aj Izraeliti si už navždy zapamätajú ako prekročili more. Vedia, že ich zachránil Boh, a preto spievajú a tancujú na jeho oslavu. Ale ešte nie sú vo svojej novej zemi. Ešte sa majú pred sebou dlhú cestu a hoci je s nimi Boh, nie je to také jednoduché...



Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebuje: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Cez more!' na strane 26 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 27 and 28. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Cez more!'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?



Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 29 z knihy *Veľká výprava*.

- Kto alebo čo zabránilo Egypťanom, aby v noci dobehli Boží ľud?
- Čo by si si pomyslel, keby si bol jeden z Izraelitov a bol by si v pasci medzi armádou a morom? A čo keby si potom uvidel otvorenú cestu v mori?
- Spýtajte sa svojho vedúceho, či niekedy zažil Božiu pomoc v ťažkej chvíli. Čo myslíte, prečo Boh nemá vždy pripravený záchranný plán?



Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Exodus Slovo “exodus” znamená cesta preč, alebo odchod.

Bojový voz Egypťské bojové vozy, vozíky, ktoré ťahali kone, boli v tej dobe supermoderné bojové vozidlá. Mali kolesá so špicmi (ako bicycle), vďaka čomu boli superľahké a oveľa rýchlejšie ako iné vozy. Určite by si nechcel, aby ťa naháňali stovky Egypťanov na bojových vozoch!

Červené more Niektorí si myslia, že to bolo Červené more medzi Egyptom, Sudánom a Saudskou Arábiou. Iní hovoria, že to bolo slané jazero Timsah, známe aj ako “trstinové more”, “horké jazero” alebo “krokodílie jazero” severne od Červeného mora. Skús pohľadať v atlase obidve miesta.



Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. 'Mojžiš povedal ľudu: Nebojte sa! Vydržte a uvidíte, že dnes vás Hospodin zachráni. Egypťanov, ktorých dnes vidíte, už nikdy nevidíte.' Exodus 12:26,27a. (Ekumenický preklad)
2. Rozdeľte deti na dve skupiny. Prvá časť bude hovoriť prvú časť verša, druhá druhú rozdielnou hlasitosťou. Prvá môže začať potichu a druhá zakričať alebo opačne. Potom aj deťom vymeňte časti veršika, ktoré hovoria.



Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň



Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Sylvii a prečítajte jeho otázku.

Sylvia si čítala tento príbeh so svojou učiteľkou v besiedke. Sylvia má 10 rokov a žije na Srí Lanke. Zbiera nálepky a známky, rada číta a maľuje.

Sylvia sa spýtala: "Čo sa stalo, keď Mojžiš vystrel svoju ruku nad more?"

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Sylviinu otázku? Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Sylviina učiteľka odpovedala: "Boh chcel od Mojžiša, aby vystrel svoju ruku, ale Mojžiš nevedel prečo. Aj tak to však urobil a poslúchol. More sa začalo pomaly rozostupovať a začal sa tvoriť zástup ľudí, ktorí kráčali po suchom dne. Boh od nás nebude chcieť, ani nám nebude

hovorí, aby sme spravili niečo, čo je pre nás zlé. Bude s nami až úplne dokonca."

Sylvia povedala: "Myslím si, že my, rovnako ako Mojžiš, by sme mali vždy počúvať a poslúchnuť všetko, čo nám Boh hovorí. Boh nás miluje a stará sa o nás. Preto vždy povie len to, čo je pre nás najlepšie."

Porovnajte svoje odpovede s tou, ktorú Sylvii dala jej učiteľka. V čom boli podobné a v čom boli rozdielne?



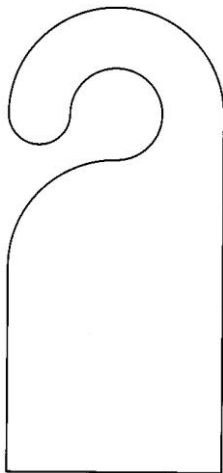
Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: výkres alebo kartón, nožnice

Vyrobte si visačku na dvere svojej izby.



1. Vystrihni z výkresu alebo kartónu podobný tvar ako na obrázku. Mal by vyzeráť trochu ako hák, ktorý zavesíš na kľučku na dverách.
2. Na visačku si napíšete slová z biblického príbehu, ktorý sa ti najviac páčil. Ozdobte si ju pestrými farbami, nálepkami alebo trblietkami.
3. Zavesíte si ju na nejaké dvere doma. Vždy, keď pôjdete okolo vám bude pripomínať, že Boh je mocný priateľ

a ochranca!



Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Dajte deťom čas na to, aby porozmýšľali a odpovedali na túto otázku:
Čo by si chcel povedať Bohu po tom, ako si si vypočul a porozmýšľal o tomto príbehu?



Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: papiere a cekuzky

1. Počas 4. etapy budeme sledovať ako Mojžiš a celý izrealský národ pochopil, že Boh je na ich strane. Má moc zachovať ich v bezpečí a zachrániť ich od starostí a nebezpečenstva. Použite tento nápad na modlitbu na to, aby ste deťom pripomínali hlavnú myšlienku celej etapy.
2. Povedzte deťom, aby nakreslili miesto alebo situáciu, kde chcú, aby ich Pán Boh ochraňoval. Môže to byť v škole, keď jazdia na bicykli alebo keď musia robiť niečo, čo nerobia radi.
3. Keď skončia, povedzte im, aby sa pozerali na svoj papier, kým sa vy budete modliť za to, aby ich Pán Boh na týchto miestach a v týchto situáciách ochraňoval.
4. Povedzte im, aby si tento obrázok zavesili v izbe niekam, kde ho budú vidieť a tak si budú môcť pripomenúť, že ich Pán Boh ochraňuje.



Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.